

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. február 12. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2015. február 18. napján kihirdetett 41.(I.) Kb.841/2014/15. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat 345.690,- (háromszáz-negyvenötezer-hatszázkilencven) forint az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2015. február 18. napján kihirdetett 41.(I.)Kb.841/2014/15. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk.235.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétségében, ezért 1 évi és 6 hónapi fogházbüntetésre, valamint 2 évi közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előlélethez fűződő hátrányos következmények alól, és a szabadságvesztés elrendelése esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Ezen túlmenően kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 219.690,- ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre 3 napi gondolkodási időt tartott fenn, majd tudomásul vette az ítéletet. A vádlott irányának megjelölése nélkül, védője felmentés érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.251/2015/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, melynek keretében a tényállást egészítse ki azzal, hogy: „A baleset lakott területen történt”. Az enyhítő körülményeket egészítse ki a sértett szabályszegő magatartásával, majd állapítsa meg, hogy a vádlott összesen 345.690,- ft bűnügyi költség megfizetésére köteles, egyebekben az ítéletet hagyja helyben. A fellebbviteli főügyészség átiratában kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság megszegte a Be.263.§ (2) bekezdésében írt kötelezettségét, amikor a vádiratot nem kézbesítette, nem közölte a vádlottal. Az iratok szerint ezt többször megkísérelte, de a vádlott külföldi tartózkodása miatt azt nem vette át. Az ügyészi álláspont szerint azonban mindez nem járt a védelmi jog korlátozásával, mert a vádlottnak meghatalmazott védője volt, aki a vád iratát átvette és a kapcsolatot folyamatosan tartotta védencével. A tárgyaláson a vádismertetését követően a vádlott nem kívánt vallomást tenni, mert nem emlékezett a történetekre. Utalt arra a másodfokú ügyészség, hogy a tényállás a Be.351.§ (2) bekezdés b) pontja alapján megalapozatlan, hiányos, mert nem tartalmazza, hogy a baleset lakott területen történt. Ez a megalapozatlanság azonban a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok tartalmára figyelemmel kiküszöbölhető. Lényeges körülmény az ügyben a sértett szabályszegő magatartása, azt enyhítő körülményként figyelembe kell venni. Ezen túlmenően az

elsőfokú katonai tanács a bűnügyi költségről való döntésnél nem szerepeltette **szakértő1** igazságügyi műszaki szakértő díját, így ezzel a bűnügyi költséggel ki kell egészíteni azt a költséget, amelyről már az elsőfokú tanács rendelkezett.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését megváltoztatta, és elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és új eljárás lefolytatására, míg másodsorban enyhébb jogi minősítés megállapítására és a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt. Elsődleges indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy a katonai tanács ítélete a Be.351.§ (2) bekezdés a) pontja alapján felderítetlen, megalapozatlan. A bizonyítási eljárás során ugyanis ésszerű kétely merült fel a nyomozás során készített, együttes igazságügyi orvos-műszaki szakértői véleménnyel kapcsolatban. A kétely felmerülésekor azonban az elsőfokú bíróság nem vonta be az eljárásba a vádlott és védője által felkért magán műszaki szakértőt, hanem új igazságügyi műszaki szakértőt rendelt ki. Ugyanakkor azonban a Be.112.§-ban írt kötelezettségétől eltérve, azt megszegve, elmulasztotta értékelni az un. magán szakértői véleményt. Megállapítható, hogy az orvosszakértői véleményben megmutatkozó kételyeket nem küszöbölte ki. Az együttes igazságügyi szakvélemény orvosszakértői részét **szakértő2** igazságügyi orvosszakértő terjesztette elő, aki azonban a halál okával kapcsolatban olyan bizonytalan megfogalmazásokat használ, mint a vélhető, és a legfeljebb. A védői álláspont szerint az ilyen fajta kételyeket bizonyítás lefolytatásával ki kell küszöbölni. Ezen felderítetlenségre, megalapozatlansára figyelemmel, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítása indokolt, mert a hiányosságok a másodfokú eljárás keretében nem orvosolhatók. Az ugyanis az eljárás egyfokúvá tételéhez vezetne. A másodlagos indítványával kapcsolatban kifejtette a védő, hogy egyáltalán nincs egyértelmű adat arra vonatkozóan, hogy a bekövetkezett baleset kapcsán alakult ki a bakteriális fertőzés és a tüdőgyulladás a sértettnél. A sértett akkor, amikor még további kezelése indokolt lett volna, saját felelősségére hagyta el a kórházat. Ilyen módon a vádlotti felelősség csak az alapeset szerint bűncselekményben állapítható meg. Ezen túlmenően a bekövetkezett időmúlásra is figyelemmel indokolt a büntetés enyhítése, melyre figyelemmel a védő védencével szemben pénzbüntetés kiszabására és a jelentős sértetti közrehatásra a sértett ruházatának sötét színére, a sötétben, esőben történő elütésre figyelemmel a közúti járművezetéstől eltiltás mellőzésére tett indítványt.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

A hatályon kívül helyezésre irányuló védői fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság eljárásának vizsgálata során megállapította, hogy a katonai tanács a tartósan külföldön dolgozó vádlott részére ismert lakcímén a vádiratot illetve az idézést kézbesíteni többszöri próbálkozásra sem tudta. Védője útján azonban tisztázta, hogy a vádlott tud a tárgyalás időpontjáról, azon meg fog jelenni. Ennek megfelelően a vádlott a kitűzött időben megjelent a tárgyaláson és nem jelezte, hogy ne ismerte volna meg a vádirat tartalmát időben. Ezen túlmenően azonban a másodfokú bíróság a nyilvános ülést megelőzően rövid úton tájékozódott a védőtől arról, hogy védenca a vádirat tartalmát biztosan megismerte-e. A hivatalos feljegyzésben rögzített védői nyilatkozat szerint a külföldön tartózkodó védenca részére ő kézbesítette a vádiratot, tehát az elsőfokú tárgyalás idején annak tartalmáról tudomással bírt. Megállapítható tehát, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta és a Be.263.§ (2) bekezdésében írt követelmény is teljesült.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott sem a nyomozás során sem a tárgyaláson nem tett érdemi vallomást, nyilatkozata szerint semmire nem emlékezett a történetből. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása, a nyomozás során kirendelt igazságügyi műszaki, és igazságügyi orvosszakértői páros együttes szakvéleménye, a tárgyaláson kirendelt **szakértő1** igazságügyi műszaki szakértő szakvéleménye, illetve ezen szakértők egyeztetett véleménye, valamint a rendelkezésre álló nagyszámú okirati bizonyíték, így elsősorban a baleset vizsgálatával kapcsolatos okiratok, valamint az orvosszakértői vélemény kialakításának alapját képező orvosi iratok alapján állapította meg. A nyomozás során kirendelt **szakértő3** igazságügyi műszaki szakértő, és a tárgyalás során kirendelt **szakértő1** igazságügyi műszaki szakértő a tárgyaláson közös álláspontra jutottak, az előterjesztett szakvéleményeik között megmutatkozó nem lényegi ellentét feloldásra került. Megállapítható ugyanakkor az is, hogy nem helytálló azon védői érvelés, hogy az elsőfokú bíróság egyáltalán ne foglalkozott volna a **szakértő4** igazságügyi mérnök szakértő által készített ún. magán szakértői véleménnyel, hiszen a tárgyaláson a kirendelt műszaki szakértők nyilatkoztatásra kerültek annak tartalmával kapcsolatban, és egybehangzóan arra a véleményre jutottak, hogy a magán szakértői vélemény önmagában is ellentmondásos és szakmailag megalapozatlan. Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a magán szakvéleményt készítő szakértőt nem vonta be az eljárásba. Nem helytálló azonban azon védői érvelés, hogy az elsőfokú katonai tanács legalább, mint okirattal ne foglalkozott volna ezzel a szakvéleménnyel, hiszen az elsőfokú ítélet 3. oldal alulról 3. bekezdése tartalmazza ezen megállapítást. Az együttes szakértői véleményen belül az igazságügyi orvosszakértő a sértett sérülései, a halál oka, és az okozati összefüggés tekintetében világos egyértelmű válaszokat adott. Megállapítható az is, hogy szakvéleménye elkészítése a kérdések megválaszolása során a rendelkezésre álló teljes orvosi dokumentációt felhasználta.

Egyetértett azonban a másodfokú bíróság a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontjával abban a tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített történeti tényállás a Be.351.§ (2) bekezdés b) pontja alapján hiányos, illetve az ítéletábra több ponton maga is észlelt ilyen hiányosságokat. A katonai tanács által rögzített tényállás ugyanis nem tartalmazza a baleset pontos helyét, a sértett nevét, a vádlott további KRESZ-szabályszegének megjelölését, valamint a sértett gyalogos szabálytalanságára utaló hivatkozás szempontjából lényeges sértett által megszegett KRESZ-szabályt. Ezért a Fővárosi Ítéletábra Katonai Tanácsa a rendelkezésre álló iratokat alapján az elsőfokú bíróság által rögzített történeti tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel annyiban egészíti ki, hogy: „A baleset helye: ... város belterületén, lakott területen lévő ... út. A baleset sértettje **sértett** ... lakos volt. A vádlott magatartásával megszegte a KRESZ 3.§ (1) bekezdés c) pontjában írt rendelkezést. A gyalogos sértett közlekedése során a KRESZ 21.§ (6) és (8) bekezdésében írt rendelkezéseket szegte meg.”

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéletábra Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a hatályon kívül helyezésre irányuló védői fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor **vádott** bűnösségét a Btk.235.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétségében állapította meg. A másodfokú bíróság mindenben osztotta az elsőfokú katonai tanácsnak az ítélet 4. és 5. oldalán

kifejtett jogi álláspontját. A másodfokú bíróságnak nem volt törvényi lehetősége eltérő minősítés megállapítására.

Az enyhítésre irányuló védői fellebbezés nem alapos.

A katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, melyek azonban még kiegészítendők a sértetti közrehatással. Figyelemmel arra, hogy a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a vádlott esetében kizárólag enyhítő körülményeket állapított meg, indokolt volt a büntetés kiszabása során a szabadságvesztés tartamát a törvényi minimum közelében meghatározni. A lakott területen történt igen jelentős sebességtúllépésre tehát a súlyos KRESZ-szabályszegésre figyelemmel 1 év 6 hónapi tartam enyhítése nem indokolt. Törvényes a szabadságvesztés fokozatának meghatározása is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, akkor sem, amikor a büntetlen előéletű vádlott esetében a szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Ugyancsak a durva KRESZ-szabályszegésre figyelemmel a vádlott esetében nem volt mellőzhető a közúti járművezetéstől eltiltás alkalmazása, és annak időtartama inkább méltányos. Helyesen döntött a katonai tanács akkor is, amikor arra a megállapításra jutott, hogy a gondatlan bűncselekményt elkövető vádlott esetében nem áll fenn, az előzetes mentesítésre való érdemtelenség, ezért őt mentesítette a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól. Törvényesen rendelkezett a katonai tanács a szabadságvesztés végrehajtása esetére, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés megfelelően szolgálja a Btk.79.§-ban írt büntetési célokat, így annak enyhítésére lehetőséget nem látott.

Helyesen utalt a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség másodfokú átiratában arra, hogy az elsőfokú katonai tanács a bűnügyi költségről szóló rendelkezésében nem szerepeltette a tárgyaláson kirendelt **szakértő**1 szakértőnek a szakvélemény elkészítésével kapcsolatos szakértői munkadíját, költségeit. Látható ugyanakkor, hogy ezt a költséget jogerős végzésében megállapította. Nem kétséges, hogy ezen költség is a bűncselekmény elkövetésében elmarasztalt vádlott cselekményével összefüggésben indokoltan merült fel, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletnek a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezését megváltoztatta és a vádlottat 345.690,- ft elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) és (2) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2016. február 12.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete - a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2016. február 12.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.

a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

Iván Erika
bíróági ügyintéző